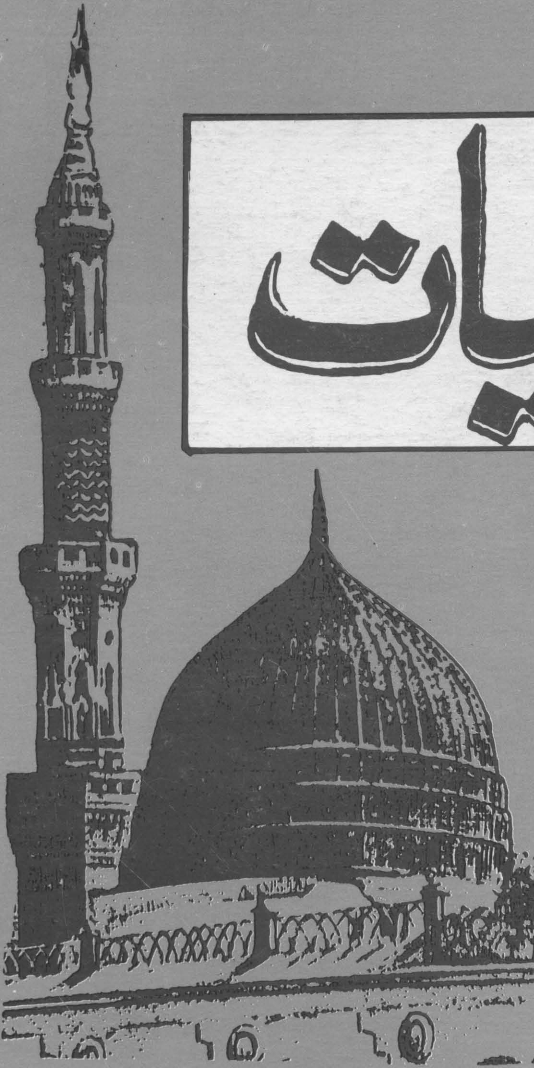
دینیات

برای صنف اول

سال ۱۳۶۵ هـ ش

دینیات

برای صنف اول

(۱)

خلاصهٔ کتاب و رهنما برای معلم

این کتاب سه بخش دارد :

۱ — در ابتدای آن سوالات دینی و جوابات آنها می باشد که معلم باید آنرا بصورت سوال و جواب بشاگردان یاد دهد .

۲ — نماز است که شاگردان باید آنرا حفظ نمایند و معلم هم باید هرروز از روی پلان درسی بالای شاگردان خویش عملاً نماز بخواند .

۳ — بخش نظافت و اخلاق است که معلم باید در هر هفته اقلاً یک ساعت برای شاگردان خویش در باره نظافت و اخلاق توصیه های مفیدی بیان نماید ولی آنها را برای آموختن و یاد نمودن تحت اللفظی مجبور نسازد .

اگر بعد از ختم این کتاب فرصت باشد محترم معلم صاحب دیگر حکایت های مختصر دینی و اخلاقی را به لسان اطفال برای شاگردان بگوید .

بسم الله الرحمن الرحیم

بخش اول

سوالات وجوابات دینی

سوالات	جوابات
۱ ـ بنده کی هستی ؟	۱ ـ بنده خدا «ج» هستم
۲ ـ ترا کی پیدا کرده است ؟	۲ ـ مرا خدا «ج» پیدا کرده است
۳ ـ امت کی هستی ؟	۳ ـ امت محمد مصطفی «ص» هستم
۴ ـ در ملت کی هستی ؟	۴ ـ در ملت ابراهیم خلیل الله «ع» هستم
۵ ـ بر مذهب کی هستی ؟	۵ ـ بر مذهب امام صاحب هستم
۶ ـ امام صاحب چه نام داشت ؟	۶ ـ اسم امام صاحب نعمان «رح» بود و به ابوحنیفه مشهور است

۷ ــ بناء اسلام چند است ؟ ۷ ــ بناء اسلام پنج است

۸ ــ پنج بناء اسلام کدام است ؟ ۸ ــ کلمهٔ طیبه ، نماز ، روزه ، زکات ، حج

۹ ــ کلمهٔ طیبه و کلمهٔ شهادت را بگوئید ؟ ۹ ــ کلمهٔ طیبه : لآ اِلٰه اِلّا اللّٰه مُحَمَّد رسول اللّٰه

کلمهٔ شهادت : اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ

۱۰ ــ آذان و تکبیر را بگوئید ؟ ۱۰ ــ آذان : اللّٰه اکبر ، اللّٰه اکبر

اللّٰه اکبر ، اللّٰه اکبر . اشهد ان لآ اِلٰه الا اللّٰه ، اشهد ان لآ اِلٰه الا اللّٰه

اشهدُ انَّ محمّد رسول اللّٰه ، اشهدُ انَّ محمّد رسول اللّٰه

حیَّ علی الصلواة حیَّ علی الصلواة

حیَّ عَلَی الفلاح حیَّ عَلَی الفلاح

اللّٰه اکبر اللّٰه اکبر

لآ الٰہ الا اللّٰه

در آذان صبح بعد از حَیَّ عَلَی الْفَلَاحُ دو دفعه اَلصَّلٰوۃُ خَیْرٌ مِّنَ النَّوْمِ و در اقامت بعد از حَیَّ عَلَی الْفَلَاحِ دو دفعه قَدْ قَامَتِ الصَّلٰوۃُ گفته می شود .

بخش دوم

نماز

تکبیر اول : اَللّٰہُ اَکْبَرُ

ثناء : سُبْحٰنَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰی جَدُّكَ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ ط

تعوذ : اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

تسمیہ : بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْم

سورۂ فاتحہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۙ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۙ
مٰلِكِ یَوْمِ الدِّیْنِ ؕ اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ
نَسْتَعِیْنُ ؕ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ ۙ
صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ ۙ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ
عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّآلِّیْنَ ۝ اٰمِیْن ۝

سورۂ اخلاص

قُلْ هُوَ اللّٰہُ اَحَدٌ ۚ اَللّٰہُ الصَّمَدُ ۚ لَمْ یَلِدْ ۙ وَلَمْ
یُوْلَدْ ۙ وَلَمْ یَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۧ

تکبیر انتقال به رکوع : اَللّٰهُ اَکْبَرُ

تسبیح رکوع : سُبْحٰنَ رَبِّیَ الْعَظِیْمُ

کم از کم سه مرتبه گفته شود

تسمیع : سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهٗ

تحمید : رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

تکبیر انتقال به سجده : اَللّٰهُ اَکْبَرُ

تسبیح سجده : سُبْحٰنَ رَبِّیَ الْاَعْلٰی

کم از کم سه مرتبه گفته شود

تشهد

اَلتَّحِیَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلٰوةُ وَالطَّیِّبٰتُ اَلسَّلَامُ
عَلَیْكَ اَیُّهَا النَّبِیُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَکَاتُهٗ

اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰی عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِيْنَ
اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ
مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط

درود شریف

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
صَلَّيْتَ عَلٰی اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰی اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ
اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط
اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَّعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ
كَمَا بَارَكْتَ عَلٰی اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰی اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ
اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط
دعا : اَللّٰهُمَّ رَبَّنَآ اٰتِنَا فِی الدُّنْيَا حَسَنَةً

وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَّقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝

سلام

اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ ط

بعد از نماز فرض خواندن این دعا سنت است :

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ط

تمرین

۱ ـ ثناء چه را می گویند ؟

۲ ـ سورهٔ اخلاص کدام است ؟

۳ ـ تسبیح سجده را بگوئید ؟

۴ ـ درود شریف را بخوانید ؟

۵ - پنج بنای اسلام کدام است ؟
۶ - دعا را بخوانید ؟
۷ - بعد از نماز فرض خواندن کدام دعا سنت است ؟

بخش سوم

نظافت

نظافت پاکیزگی را گویند نگهداشتن نظافت عمل بسیار خوب است شستن دست ، روی ، پای و تمام بدن و پاک نگهداشتن لباس بسیار فائده دارد ، بچهٔ پاک صحتمند می باشد و هرکس او را دوست دارد . خداوند پاک میگوید که خود و لباس خود را پاک نگهدارید کسیکه خود و

لباس خود را پاک نگهمیدارد. خداوند تعالی از وی راضی می‌شود
اگر بدن ولباس کسی پاک نباشد به بیماریهای گوناگون
مبتلا میگردد و نمازش هم نمیشود از همین سبب برای
هرکس لازم است تا بدن ، لباس و مسکن خود را پاک
نگهدارد .

حقوق پدر و مادر

پدر و مادر سبب پیدایش ما شده اند اگر پدر و مادر نمی بودند
ما نیز پیدا نمیشدیم .

وقتی که ما تولد شدیم بسیار ضعیف بودیم و هیچ نمیدانستیم
مادر شیر خود را بما میداد . پدر لباس ما را تهیه میکرد .
پدر و مادر ما را پرورش و آموزش داده و هر نوع مشکلات را

تحمل می نمودند .

پدر و مادر ما را به مکتب فرستاده تا در مکتب خواندن
ونوشتن و کارهای خوب را بیاموزیم .

وقتیکه پدر و مادر با ما چنین احسان می کنند بر ما لازم است
تا خدمت پدر و مادر را کنیم .

از گفتارشان سرپیچی ننموده و در مقابل ایشان کاری نکنیم
که آزرده شوند اگر پدر و مادر ما به پیری برسند باید خدمت
آنها را طوری کنیم چنانچه در طفولیت پرورش و خدمت ما را
کرده اند .

خداوند کریم در کتاب خود (قرآن کریم) و پیامبر خدا (ص) در
احادیث خویش مکرراً ما را امر کرده است که با پدر و مادر

خود نیکی کنید

آداب نان خوردن

هرگاه به نان خوردن شروع می کنیم اولتر از همه باید دستهای خود را شسته و بعد از آن درست نشسته و با دست راست نان خوردن خود را با گفتن بسم الله الرحمن الرحیم آغاز نمائیم.

نان را از پیشروی خود خورده و دست خود را به پیشروی دیگران دراز نکنیم. در وقت خوردن باید لقمه های کوچک گرفته و آنرا خوب بجویم.

در خوردن نان نباید عجله کنیم و نه به کسی دقیق شویم. هرگاه در خوردن نان سرفه و یا عطسه بیاید باید روی خود را بیک

طرفی برگردانیم .
باید بعد از سیر شدن الحمدلله گفته دستها و دهن خود را شسته و با دستمال پاک نمائیم .

آداب سلام

سلام دادن سنت و جواب آن واجب است .
اگر جواب سلام با الفاظ بسیار خوب داده شود ثواب دارد مانند جواب اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ با وَعَلَیْکُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وجواب اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ با وَعَلَیْکُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَکَاتُهُ داده شود
سلام باید پیش از حرف زدن داده شود .

سلام انداختن در اول بسیار ثواب دارد .

شخصی که سوار باشد بر پیاده ، رهگذر بر نشسته ، خورد بر کلان ، و گروه کوچک باید بر جمعیت زیاد مردم سلام گوید.

اگر از میان یک گروه یکنفر سلام دهد از دیگران نیز کفایت می کند ، همچنین اگر از یک گروه مردم یکنفر سلام را جواب دهد به پاسخ دیگران ضرورتی نیست .

هرگاه بخانه خود داخل می شویم باید قبل از دخول سلام بگوئیم زیرا که سلام برای اجازه گرفتن و شناخت بهترین طریقه است

در وقت ملاقات با جمعیتی از مردم باید بآنها سلام داد و نیز در وقت وداع ایشان نباید سلام را فراموش کرد .

رسول خدا (ص) از احادیث اهمیت زیاد سلام را در چندین جای

نشان داده است ، سلام دادن در بین مسلمین الفت و محبت را افزایش بخشیده ، حسد ، بدبینی و نفرت را از بین آنها برمیدارد پس بر ما لازم است تا همیشه آداب سلام را مراعات کرده و هیچگاه آنرا از یاد نبریم .

تمرین

۱ ــ نظافت چه فائده دارد ؟

۲ ــ خداوند تعالی در بارهٔ نظافت چه گفته است ؟

۳ ــ اگر کسی نظافت نداشته باشد نمازش میشود یا نه ؟

۴ ــ حقوق پدر و مادر کدام است ؟

۵ ــ خداوند تعالی در باره حقوق پدر و مادر چه فرموده است ؟

۶ - در شروع و ختم نان خوردن چه باید گفت ؟
۷ - سلام دادن چه فوائد را در خود دارد ؟
۸ - سلام باید از طرف کی ، برای کی داده شود ؟

حقوق استاد

از پدر و مادر خود در خانه آموزش می بینیم و استاد ما را در مدرسه درس میدهد. پدر و مادر خوراک، لباس و پوشاک ما را تهیه میکنند، استاد ما را خواندن و نوشتن می آموزد. استاد ما را از جهالت و نادانی خلاص می کند و ما را به راه راست می برد. از استاد حقوق پدر و مادر و بزرگان را می آموزیم.

چون استاد با ما اینقدر احسان میکند، بر ما لازم است که سخن استاد را بصورت درست بشنویم. هرگاه چیزی را نمی دانیم با بسیار ادب از او پرسان کنیم و باید در مقابل او بر گفتگوهای بی جا مشغول نشویم. چنانچه خدمت پدر و مادر

خود را می کنیم، چنین باید خدمت استاد را بکنیم.

حقوق بزرگان

وقتیکه با بزرگان روبرو می شویم باید آنها را سلام بدهیم، وقتیکه بزرگان با همدیگر گفتگو میکنند ما باید خاموش بنشینیم و گفتار های شانرا گوش بگیریم. هرگاه ما در پیشروی بزرگان سخن میگوئیم باید باادب باشیم و گفتگو نمائیم.

اگر بزرگان برما امر کنند باید آنرا بصورت درست انجام دهیم.

زیرا پیغمبر (ص) گرامی ما فرموده است که " از بزرگان خود احترام کنید."

آداب راه رفتن

در راه رفتن باید پشت سر بزرگان برویم. وقتیکه در راه با بزرگان روبرو شویم باید آنها را سلام بدهیم. در راه رفتن باید با احتیاط کامل از کنار دیگران بگذریم و کسی را تیله نکنیم. در راه رفتن باید به آواز بلند سخن نگوئیم و چیزی هم نخوریم. باید اشیای مضر و ناپاک را از راه دور کنیم. وقتیکه براه میرویم باید بسیار آرام باشیم.
زیرا خداوند پاک می فرماید که «طور آرام رفتار نمائید»

تمرین

۱- استاد ما را چه می آموزد ؟

۲- استاد کدام حقوق دارد ؟

۳- زمانیکه با بزرگان روبرو میشویم باید چه کنیم ؟

۴- پیغمبر(ص) ما درباره‌ٔ بزرگان چه فرموده است ؟

۵- درباره‌ٔ آداب راه رفتن خداوند پاک چه فرموده است ؟

قرآنکریم

قرآنکریم دو بخش دارد :

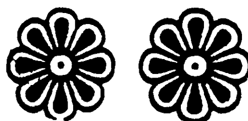
الف : بخش خواندن که قاعدهٔ بغدادی می باشد .

ب : بخش حفظی که به حافظه سپرده می شود

علاوه بر نماز دو سوره عصر و کوثر می باشد .

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝

وَ الْعَصْرِ ۝ۙ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِیْ خُسْرٍ ۝ۙ اِلَّا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا وَ
عَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَ تَوَاصَوْا بِالْحَقِّ ۙ۵ وَ تَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ۝ع

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝

اِنَّاۤ اَعْطَیْنٰكَ الْكَوْثَرَ ۝ؕ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ ۝ؕ اِنَّ
شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ۝ع